

Solvarme giver varmt vand på højskolen

Grønlands største solvarmeanlæg taget i brug på Knud Rasmussenip Højskolea i Sisimiut. Solvarme dækker nu over halvdelen af varmekonsumet på højskolen

Af Noah Mølgaard

Center for Arktisk Teknologi, Artek, og Knud Rasmussenip Højskolea præsenterede onsdag den 20. august en rigtig solstrålehistorie: Et nyt solvarme-anlæg kan nu dække over halvdelen af højskolens varmekonsum.

Anlægget er Grønlands hidtil største, og det er blevet monteret på højskolens tag med økonomisk støtte fra EU og Grønlands Innovationscenter, Nutaa-liorfik.

Hele anlægget har kostet knap en million kroner; højskolens andel er 100.000 kroner.

20 enfamilie-huse

– Solvarme-anlægget kan i sommerhalvåret forsyne højskolen med billig varme, siger adm. direktør i det svenske firma Exo Heat AD, Robert Sundquist. Firmaet har skabt anlægget i samarbejde med den lokale el-installatør Kaataq El.

Solvarme-anlægget opvarmer ikke blot de mange lokaler på højskolen; anlægget opvarmer også skolens vand.

– Anlægget har kapacitet til at forsyne 20 enfamilie-huse med varmt vand og varme i sommerhalvåret, forklarer Robert Sundquist.

– Solvarme-anlæg er utrolig velegnet i Grønland, fordi der også i sommerhalvåret er brug for varme i husene. Anlægget sikrer en prisbillig forsyning af varme, siger den svenske solvarme eks-

pert.

Stor besparelse

Anlægget medfører da også en besparelse for højskolen.

– Højskolen er ikke blevet nævneværdig renoveret, siden den blev bygget i 1962, siger forstander Jakob Lyberth til Sermitsiaq.

– Vi har gamle vinduer, som trænger til at blive skiftet ud. Og hele huset, som nu benyttes af over 50 efterskoleelever, har brug for en større renovering. De unge mennesker bruger også meget varmt vand, så for os er det en fornuftig investering og ikke mindst fordi, projektet har fået støtte fra flere forskellige kilder.

– Vi er utroligt glade for de erfaringer vi har fået gennem samarbejdet med Artek. Det er erfaringer, som vi meget gerne vil bygge videre på.

– Ingeniørstuderende kan for eksempel vurdere forskellige løsninger i forbindelse med udskiftning af vinduer. Der kan vi spare mange penge til rådgivende ingeniører, siger Jakob Lyberth.

Fordel for de lokale

Et tæt samarbejde vil også være med til at uddanne unge til at håndtere konkrete opgaver.

– Hvis nogen skulle sige, at det er konkurrenceforvridende, så vil jeg sige, at de lokale virksomheder i fremtiden kan få glæde af veluddannede unge ingeniører, der har praktisk erfaring i

Grønland, siger professor Arne Villumsen fra Danmarks Tekniske Universitet, DTU, der har et tæt samarbejde om Artek med Bygge- og Anlægs-skolen, Sanaartornermik Ilinniarfik.

Nu er der gjort nye erfaringer med opstilling af solfangere, hvor lokale elektrikere også er blevet introduceret i arbejdet.

– Man kan lave lignende anlæg for

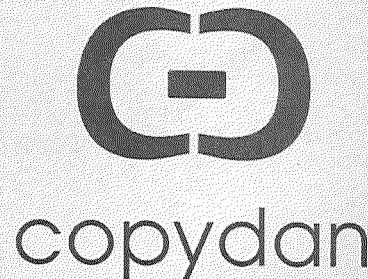
300.000-400.000 kroner. Og anlægget kan bygges i løbet af otte-ni uger afhængig af vejret, siger Robert Sundquist.

– Man kan også bygge mindre anlæg til enfamiliehuse til 60.000-70.000 kroner, som kan levere billig varme i sommerhalvåret, siger Robert Sundquist.

noah@sermitsiaq.gl

Aningaasanik qinnuteqartitsineq

Copydan Tekst og Nodep ataani Kalaallit Nunaanni aningaasanik agguasaartut aviisiliortunik, assiliisartunik, atuakkiortunik, erinniortunik, taal-liortunik assilialortartunik kiisalu atuakkanik avii-sinillu saqqummersitsisartunik aningaasanik qinnuteqarnissamut matumuuna qaaqqusivoq.

Siunertanut makkununga qinnuteqartoqarsinnaavoq:

- Legatinut, stipendianut, kajumissaatinut imaluunniit ilinniarnissamut.
- Piginneqqaartut pisinnaatitaaffiit tunngasunut, eqqartuussivikkoortitsinermut, ataatsimiinnernut isumasioqatigiinnernulluunniit piginneqqaartuunermut tunngasunut.
- Piginneqqaartuunermut tunngasut siuarsarniarlugit nunat tamalaat akornanni suleqatigiinnernut.
- Piginneqqaartuunermut pillugu paasisitsiniaalluni saqqummiussassanut nittartakkanillu pilersitsinermut nutarterinernullu.
- Saqqummersitassanut nutaanut, piginneqqaartup peqataaffigisaanut.
- Kulturikkut suliniutinut nalinginaasunut.

Makkununga aningaasaliisoqarsinnaanngilaq: Ingerlatsinermut, illumik pisinermut, saqitsaannernut, ilaasortanik sullissinermut, sillimmatinut, taarsigassarsianut qulamaveeqqusiinernut imaluunniit aallartitsiniarluni aningaasaliinernut.

Piginneqqaartut ataasiakkaat amerlanerpaamik 20.000 kr.-inik tunineqarsinnaapput, peqatigiiffik imaluunniit peqatigiiffiit aaqquussinernut arlalinnit peqataaffigineqartunut annerpaamik 100.000 kr.-inik tunineqarsinnaallutik.

Qinnuteqarfissaq nittartakkakkut ugguna aaneqarsinnaavoq:

www.tekstognode.dk/midler imaluunniit illoqarfinni atuagaateqarfinnut saaffiginnilluni. Uku aamma saaffigineqarsinnaapput: maria@sermitsiaq.gl imaluunniit aab@inerisaavik.gl.

Qinnuteqarfissaq 2008-mi 1. septembarimut killilerneqarpoq.

Qinnuteqaatit immersoriarlugit uunga nassinneqassapput: Det grønlandske Fordelingsudvalg, c/o Inerisaavik, att. Abia Abelsen, Box 1610, 3900 Nuuk imaluunniit e-mail-adressinut qulaaniittunut.

Ansøgning om legater m.v.

Det Grønlandske Fordelingsudvalg under Copydan Tekst & Node udlover legater, stipendier etc. til journalister, fotografer, forfattere, komponister, tekstforfattere og billedkunstnere samt forlæggere og avisudgivere.

Fordelingsudvalget giver støtte til:

- Legater, stipendier, priser eller uddannelsesformål.
- Rettighedshaveres retlige interesser, principielle retssager eller møder og seminarer, hvor ophavsretlige spørgsmål præger dagsordenen.
- Internationalt arbejde til fremme af ophavsretlige ordninger.
- Tilskud til formidling om ophavsretlige spørgsmål m.v. i publikationer, herunder oprettelse af og vedligeholdelse af hjemmeside.
- Tilskud til ny produktion, hvori rettighedshaverne deltager.
- Tilskud til projekter af almen kulturel interesse.

Der kan ikke gives støtte til drift, køb af fast ejendom, konfliktformål, skatte- og incassosager, medlemssager, forsikring, lånegarantier eller etableringskapital.

Enkeltpersoner kan få højst 20.000 kroner, mens en eller flere foreninger kan få max. 100.000 kroner til kollektive formål.

Ansøgningskema kan downloades fra:

www.tekstognode.dk/midler eller ved henvendelse på landets biblioteker. Ansøgningskemaet kan også fås ved henvendelse til maria@sermitsiaq.gl eller aab@inerisaavik.gl.

Ansøgningsfrist er 1. september 2008.

Ansøgningskemaer skal stiles til Det Grønlandske Fordelingsudvalg, c/o Inerisaavik, att. Abia Abelsen, Box 1610, 3900 Nuuk eller til ovenstående e-mail-adresser.

SERMITSIAQ

Arne Villumsen aamma Robert Sundquist seqernup kissaanik nukissiuutit saniani teknikkikkut atortut ilaasa saniani, højskolimik aasaanerani kiammik pilersuutit.

Arne Villumsen og Robert Sundquist ved en af de tekniske installationer ved solvarmeanlægget, som sikrer højskolen varmt vand og varme på radiatorerne om sommeren.